

Aanbevelingen voor hospicezorg

Bron: oorspronkelijke document van Demeter, aangepast voor landelijk gebruik door AHZN en VPTZ Nederland.

Datum van update: 8-12-2020

De uitbraak van corona heeft een grote impact op de hospicezorg. Hieronder enkele algemene aanbevelingen voor beleid en organisatie. De ervaring leert dat de meeste hospices niet ingericht zijn op de verpleging van patiënten met COVID 19. Alles is er uiteraard op gericht om een besmetting te voorkomen. Toch hebben verschillende hospices in Nederland te maken gehad met een uitbraak. Daarom is deze pagina aangevuld met aanbevelingen voor het maken van een protocol voor het geval er een besmetting is. Op het besloten deel van de website van VPTZ Nederland staan voorbeeld protocollen.

Protocol bij een (verdenking op een) besmetting

Stel een crisisteam samen met mandaat om beslissingen te nemen, te zorgen voor uitvoering en vooral ook communicatie. Het is goed om het crisisteam een brede invulling te geven, zodat verschillende kennis, vaardigheden en informatiekanaal vertegenwoordigd zijn. Zorg ervoor dat binnen het crisisteam iemand 24/7 bereikbaar is.

Anticiperend op een (verdenking op een) besmetting

Zorg voor een contactpersoon bij het centrale crisisteam wanneer het hospice onderdeel is van een zorg organisatie of daar een overeenkomst mee heeft.

Zorg voor een contactpersoon bij de GGD

Denk aan het vastleggen van de volgende zaken:

- Taken en verantwoordelijkheden (wijk) verpleegkundigen, coördinatoren, vrijwilligers, (huis)artsen, crisisteam
- Bron en contactonderzoek (contactgegevens van alle bezoekers registreren)
- Communicatieplan. Wie moet er geïnformeerd worden?
- Wat betekent een besmetting voor de continuïteit van de zorg?
  - Opnamestop?
  - Overplaatsen van gasten? Breng in kaart welke organisatie in de omgeving mensen met Corona opnemen.
  - Wel of geen vrijwilligers inzetten?
- Barrière verpleging, training, instructies en praktisch (waar omkleden, wasgoed, afval etc)
- Aanpassing van de bezoekerregeling?
- Voorraad PBM en schoonmaakmiddelen op orde.

Informatievoorziening binnen en buitenshuis

- Zorg voor een eenvoudige brief voor nieuwe patiënten waarin de afspraken rondom corona zijn vastgelegd. Je kunt daarbij gebruik maken van de eenvoudige pictogrammen gemaakt door [Pharos](#).
- Zorg voor korte heldere informatie op de website over hoe binnen jouw hospice wordt omgegaan met corona. Denk daarbij specifiek aan:
  - Uitleg over de bezoekerregeling en gebruik van mondneusmaskers
  - Informatie over eventuele rondleidingen

- Annulering van eventuele bijeenkomsten
- De overdrachtmomenten blijven vanzelfsprekend de belangrijkste communicatie met de teams van dienst. Zorg dat de zorgverleners en vrijwilligers het uitvoeren van maatregelen begrijpen, goed kunnen overdragen en weer goed kunnen toetsen op begrip bij collega's om samen vorm te geven aan een zo eenduidig mogelijke uitvoering.

Opnamebeleid, patiënt en naasten

- Pas op basis van de situatie intern en in de regio het opnamebeleid eventueel aan.
- Besteed aandacht aan luchtwegproblemen en/of koorts bij aanmelding van nieuwe patiënten. Het overleggen van een recente corona-negatief-testuitslag kan een voorwaarde voor opname zijn.
- Beperk de toegang van naasten tot een kleine kring van directe naasten. Deze maatregel is er met name om de zorgverleners en vrijwilligers te beschermen.

Bezoekregeling, beperking tot de voor patiënt belangrijkste naasten: zorg voor de zorgenden

- Ga met patiënten in gesprek over de vraag welke directe naasten voor hen het meest belangrijk zijn voor dagelijks bezoek. Maak op grond daarvan nadrukkelijke afspraken. Wat er mogelijk is hangt sterk af van de fysieke ruimte en de mogelijkheden om een veilige werkomgeving voor de vrijwilligers en andere zorgverleners te creëren. Leg deze afspraken centraal vast.
- Bij iedere overdracht is het belangrijk de bezoekregeling te communiceren met de gastvrouw/-heer en/of zorgvrijwilliger.
- Indien een bezoeker verschijnselen van luchtwegproblemen heeft vraag deze dan in principe niet meer te komen totdat de klachten voorbij zijn. Of tot dat deze een negatieve testuitslag heeft gekregen. Wanneer de stervensfase is aangebroken kunnen er aanvullende afspraken en maatregelen nodig zijn in afwijking van de afgesproken bezoekregeling.

Medische zorg; aanpassingen op de gebruikelijke routine

Bespreek welke aanpassingen er gedaan moeten worden voor de medische en paramedische zorg. Communiceer dit naar alle betrokkenen. Leg dit zo goed mogelijk uit aan de patiënt en/of naasten. Indien een reeds aanwezige patiënt verdacht wordt van een besmetting maak aanvullende afspraken in overleg met behandelaar. Zie ook de paragraaf over '**Protocol bij een (verdenking op een) besmetting**'.

Het gebruik van mondneusmaskers

Vanaf 1 december geldt een mondkapjesplicht voor alle publieke ruimtes.

Bezoek dat in de kamer op 1,5 meter afstand van de gast zit kan het masker af doen.

Bij de verzorging van de gast- wanneer afstand houden niet mogelijk is- is het dragen van een mondneusmasker geboden.

Meer informatie op de [website van de rijksoverheid](#).

Multidisciplinair overleg

- Formeer een kleine kerngroep die dagelijks in gesprek gaat over de best passende zorg op basis van het persoonlijk profiel van wensen, waarden en behoeften van de patiënt. Besteed

specifiek aandacht aan proactieve zorgplanning, afstemming met patiënt, naasten en betrokken zorgverleners.

- Stem actuele vragen af met de patiënt of diens naasten en zorg voor zowel een mondelinge als schriftelijke terugkoppeling.
- Gebruik, indien beschikbaar, de schrijf- en vraagfunctie voor zorgvragers in het elektronisch dossier.

Hospitality

- Zorg voor een 1,5 meter herinrichting in alle gemeenschappelijke ruimten.
- Maak geen gebruik van kannen koffie of thee, zo voorkom je veelvuldig aanraken van de kannen. Bied bezoek per kopje thee of koffie aan.

Uitgeleide

Beperk de omvang van het uitgeleide ritueel tot dezelfde kleine kring van directe naasten als die voor het bezoek.

Zorgverleners die ziek en weer beter worden

Volg voor ziek- en betermelding en testbeleid van het professionele zorgpersoneel de richtlijnen van [RIVM](#).

Vrijwilligers hebben geen zorgplicht. Op de website van VPTZ Nederland (besloten deel) staat informatie over het inzetbaar en verbonden houden van vrijwilligers in deze tijd.